

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 1. Qui sint seminati in spinis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Nam fidelis manens fidelis à fide deficere non potest, & fidelis manens fidelis viua fide à salute non decedit, nec decidere potest. In sensu composito, vt loqui solent Theologi. Sic Augustinus, Prosper, & ex eis Scholastici. Deficere autem docet. August. de corrept. & gratia. cap. 8. Prosper ad capitula Gall. responsi. 7. Ita etiam Caluiniani molliores in Belgio. Confessio Augustana damnat Anabaptistas docentes: Eos qui semel iustificati sunt, non posse amittere Spiritum sanctum. Et Zwinglianus Bullingerus in hunc locum.

[Vult autem vt scintillam hanc celestis luminis, & semen diuinum nostris iniectum pectoribus excitemus & colamus exerceat: quod qui faciunt, augmentum recipiunt donorum: qui negligunt, quod semel acceperunt, etiam amittunt. Hoc ipsum tradidit Dominus suis per parabolam Talentorum apud Matth. in 25.]

VERSUS 7.8.

Alia autem ceciderunt in spinas: & creuerunt spinæ, & suffocauerunt ea: Qui autem seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, & sollicitudo seculi istius & fallacia diuitiarum suffocat verbum, & sine fructu efficitur.

QUESTIO I.

Qui in spinis seminatus est?

S. 1. *M*aior inter spineta spes fuit messis, radicem enim habuerunt, in culmos excreuerunt, cū spinis certarunt, sed victæ & oppressæ segetes succubuerunt. Terra itaque ferax fuit, sed parum culta, & subacta. Culmum cum spinis exurgere, & fructum ferre videri, ait etiam hoc loco Bullingerus, sed fructum non ferre ad iustam enim frugem non perueniunt. Spinæ vocat curas seculi, hoc est quicquid à virtute homines auocat. Vt sunt sollicitudo familiæ, honoris, maxime vero fallacia diuitiarum, seu fallaces diuitiæ, quæ nunquam firmiter tenentur, sed quasi sint æternæ animum insident, amantur. Itaque.

Plures nimia congesta pecunia curâ strangulat.

Gravis censura Domini, qui diuitijs spinas comparat, in quibus plerique mortalium acquiescunt. Quis diuitias pungere spinarum instar crederet, nisi Veritas diceret?

S. 2. Hoc loco omnia de fide dici possunt, quæ versibus superioribus exposui. Nam hic semen penetrat, & crescit, sed tandem suffocatur. Nec videtur à se discedens id negare Caluinus comm. in hunc locum. [Danda igitur, inquit, singulis opera est, vt spinas è cordibus suis euellant, nisi verbum Dei suffocari velint: quando nemo est qui non ingenti spinarum copia & quasi densa sylua refertus sit. Et certe videmus quam pauci ad maturitatem perueniant; quia vix decimus quisque non dico ad extirpandas, sed ne ad rescandas quidem spinas intentus est. Atqui ipsa multiplex copia quæ torporem excutere debebat, plerisque fatiscendi causa est. Imposturam diuitiarum Christus pro auaritia posuit. Sed consulo diuitias vocauit fallaces vel deceptrices, quo magis ab earum laqueis sibi cauere discant homines. Cæterum quot sunt carnis nostræ affectus, quorum innumera est copia & varietas, meminerimus totidem esse noxas ad corrumpendum vitæ semen.]

Iubet ille spinas euellere, ne fidem obruant, si fructus mortua est, aut sanè sibi videntur habere, non tamen habent, non potest opprimi. Si veram fidem habent, illa indelebilis est, ita vt non modo spinis & vitæ laqueis non obruantur, sed neque si arbores simul enascantur, aut incident, pari detrimentum possit.

Non igitur nisi grauissime detorquendo hunc locum respondere possunt. Si enim fides horum vera non est, si mortua, non igitur *ἀκαρπὴς* & infructuosa spinæ faciunt, sed propria natura. Et si omnes spinas cum fibris industriæ agricolæ tolleret trunca, non idcirco mortua fides fructum edet; nam fructificare vitæ opus est, non mortis. Quam vero improbe scripturam tractent, qui fidem eorum qui credunt, & deficiunt, nunquam fuisse verā pronunciant, voce Christi disertissima explicatur. Luc. 8. 7. *Et simul exorte spinæ suffocauerunt illud, ἀπέπνευξαν αὐτὸν, & v. 17. ὁποῦ μὲν ἔσται ὁ σπόρος, καὶ ἡ δόξα τῆς βίβης συκοφανηθήσεται, καὶ ἡ πόσις φανερώσεται, à curis, & diuitijs, & voluptatibus vitæ suffocantur, & non ferunt fructum in finem, seu perfectum. Hoc fieri qui potest, vt mala ista, & illecebre suffocent fidem iam ante demortuam, & non eam, quæ floret, & viuunt.*

VERSUS 9.10.

Alia autem ceciderunt in terram bonam: & dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tricesimū. Qui vero in terrā bonam seminatus est, hic est qui audit verbum, & intelligit, & fructum affert, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud verò tricesimum.

QUESTIO I.

Qui in terram bonam sati?

S. 1. *B*onæ terræ felix proventus describitur, Vnde *ἡ γὰρ ἀγαθή ἡ γῆ, πολλὰ καὶ ἰσχυρὰ φέρει, ὡς καὶ ἡ ἀγαθή ἡ ψυχή, πολλὰ καὶ ἰσχυρὰ φέρει*, noster veritatis visitatore modo, *ἐκ τοῦτο δὲ, centesimum &c.* Sic quoque Syrom interpretantur, sed ille habet *ἑκατὸν &c.* centū &c. Esse terras adeo fertiles ex historijs notius est, quam vt probare sit necesse. Vide Plin. lib. 5. cap. 4. de agro Babylonio. Bonam terram intelligo non modo, quæ natura mollis est, sed quæ cultu subacta est, à stirpibus, fructibusque noxijs purgata.

S. 2. Daniel Tossanus Maldonatum nostrum reprehendit. [Sed hic bis, inquit, errat Maldonatus, dum contra nostros asserit, nostram naturam aliquid boni habere, & comparari bonæ terræ: & ea loca quæ profert ex Augustino, nempe ex lib. 2. de serm. Domini, contra ipsum faciunt. Ibi enim disertè ostendit Augustinus, nos naturā esse malam arborem & malas arbores, sed ex gratia fieri bonam terram: iuxta illud Ioh. 15. sine me nihil potestis, &c. & Gal. 5. bonæ opera fructus spiritus S. vocantur, nobis scilicet gratiæ donati. Et i. ad Cor. 3. nihil prodesse culturam, nisi Deus benedictionem largiatur. Alter error est, quod contra omnium veterum, Hieronymi interpretum, & Augustini, imo & Scholasticorum interpretationem, & huius textus veritatem fructus, quos alij centenos, alij sexagenos proferunt, de vitæ æternæ,